

16.9.2015

Kaupunginkanslia
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Helsingin kaupunginmuseon lausunto tekniikan tohtori Osmo Ville Kettusen kansalaisaloitteeseen koskien ”Katajanokan lentosatama 1924-1936” –aiheisen muistokiven ja muistolaatan asettamista Helsingin Katajanokalle

HEL 2015-008509 T 10 01 01 06

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa tekniikan tohtori Osmo Ville Kettusen tekemästä kansalaisaloitteesta, joka koskee ”Katajanokan lentosatama 1924-1936” –aiheisen muistokiven ja muistolaatan asettamista Helsingin Katajanokalle. Kaupunginmuseo on tutustunut tekniikan tohtori Kettusen 17.7.2015 tekemään esitykseen ja kuva-aineistoon muistomerkin sijoituspaikaksi. Kaupunginmuseo lausuu pyydettyä seuraavaa.

Tekniikan tohtori Kettunen esittää pystytettäväksi Katajanokalle noin metrin korkuista luonnonkivilohkareta ja siihen kiinnitettynä metallilaattaa, jonka sisältönä olisi ”Tässä sijaitsi Helsingin ensimmäinen kansainvälinen lentosatama vuosina 1924-1936”. Kettusen mukaan laataan voinee kaivertaa muutakin asiaankuuluvaa tekstiä ja kuvitusta. Hänen mukaansa luonnonkivi ei myöskään tarvitse perustustöitä.

Aloitteessaan tekniikan tohtori Kettunen nostaa esiin Katajanokan Lentosataman 1924-1936 historiallisen arvon ja merkityksen aikakautensa tärkeimpänä lentoliikenteen paikkana Suomessa. Aikanaan lentoasema oli Suomen ylivoimaisesti tärkein lentokenttä, sekä ulkomaanliikennettä että kotimaan liikennettä hoitanut liikenneasema. Kansainvälisen liikenteen pääkohteina olivat Tallinna, Tukholma ja Riika, mutta myös muihin Euroopan kaupunkeihin lennettiin. Lentokonesuunnittelun ja lentokoneiden teknisen muutoksen seurauksena vesilentokoneista siirryttiin yhä laajemmin maalentokoneisiin ja maalentokenttäverkosto laajeni 1930-luvulta

Postiosoite
PL 4300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginmuseo@hel.fi

Käyntiosoite
Sofiankatu 4
Helsinki 00170
<http://www.hel.fi/helsinginkaupunginmu>
seo

Puhelin
+358 9 310 36630
Faksi
+358 9 310 36664

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

16.9.2015

lähtien. Katajanokan Lentosatamaa Helsingissä ja valtakunnan tasolla ovat seuranneet toisena Malmin lentokenttä ja kolmantena Seutula eli Helsinki-Vantaan lentoasema.

Kyseisellä Katajanokan Lentosataman alkuperäisellä sijaintipaikalla ei ole nykyään minkäänlaista merkintää lentosataman toiminnasta vuosina 1924-1936. Muutoinkin tekniikan tohtori Kettunen toteaa tietämyksen Katajanokan Lentosatamasta olevan nykyisin vähäistä. Hän esittääkin luonnonkiven ja siihen kiinnitettävän, Lentosatamasta kertovan metallilaatan sijoittamista lentosataman alkuperäiselle sijaintipaikalle. Rantavyöhykkeen muokkausten johdosta aivan merenrannassa sijainnut alue sijaitsee Linnankadun kaakkoispäässä olevan Katajanokanrannan paikoitusalueen ja satama-alueen rajavyöhykkeellä. Mahdollisena sijoituspaikkana aloitteen mukaan voisi olla esimerkiksi kyseisellä kohdalla sijaitsevan puurivistön ympärillä oleva kivetty alue, jolla on vilkasta ohikulkuliikennettä viereisen sataman vuoksi. Kyseisellä paikalla muistomerkki tulisi näin ollen mahdollisimman monien nähtäville ja tietoisuuteen.

Kaupunginmuseo toteaa, että tekniikan tohtori Kettusen kansalaisaloite tuo esiin Helsingin historiassa vähemmän tunnetun toiminnan ja alueen, joka epäilemättä ansaitsee tulla laajemminkin tietoisuuteen. Helsingin ja Suomen lentoasematoiminnan historia on myös hyvin ajankohtainen Malmin lentokentän alueen tulevaisuutta suunniteltaessa. Kaupunginmuseo myös periaatteessa kannattaa erilaisten muistolaattojen ja -merkkien asettamista, sillä ne sitouttavat kaupunkilaisia kyseisiin paikkoihin ja antavat paikoille historiallista syvyyttä. Esillä olevan tekniikan tohtori Kettusen kansalaisaloitteen tapaan ilahduttavan usein muistomerkkialoitteiden taustalla vaikuttaa yksittäisten kaupunkilaisten kiinnostus kaupunkimme historiaa ja kulttuuriympäristöä kohtaan.

Vuosien saatossa historiallisesti merkittävistä paikoista ja tapahtumista kertovia laattoja ja muistomerkkejä ovat Helsinkiin asettaneet niin yksityiset henkilöt, yhdistykset kuin valtio. Myös Helsingin kaupunki ja kaupunginmuseo ovat vuosien varrella eri puolille kaupunkia asettamallaan muistolaatoilla kertoneet moninaisia tarinoita Helsingistä ja helsinkiläisistä. Valitettavasti tällä hetkellä kaupunginmuseolla ei määrärahojen puuttumisen vuoksi ole mahdollisuutta vastata kaupunkilaisten esittämiin toiveisiin kulttuurihistoriallisesti merkittävien tapahtumien, kohteiden tai henkilöiden esiin tuomiseksi muistolaattojen kautta. Tämä koskee myös tekniikan tohtori Osmo Ville Kettusen aloitetta Katajanokan lentosataman merkitsemisestä muistomerkillä. Mikäli Katajanokan lentosatamaa 1924-1936 koskevan muistomerkin asettajaksi kuitenkin löytyy joku muu taho, saa kaupungin eri

16.9.2015

viranomaisilta ohjeita ja neuvoja muistomerkin lupa-asioihin ja sijoittamiseen, huoltoon ja hoitoon liittyvissä kysymyksissä.

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: +358931036501
anne.salminen(a)hel.fi

Anne Mäkinen
yksikön päällikkö

Postiosoite

PL 4300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginmuseo@hel.fi

Käyntiosoite

Sofiankatu 4
Helsinki 00170
<http://www.hel.fi/helsinginkaupunginmu>
seo

Puhelin

+358 9 310 36630

Faksi

+358 9 310 36664

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566